

N:o 103.

Ank. till Riksd. kansli den 20 april 1909, kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen, angående anslag för inköp af psykiatriska tidskrifter för den psykiatriska kliniken vid Stockholms hospital.

(2 U. A.)

I en den 19 nästlidne mars till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (n:o 158) har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag föreslagit Riksdagen att för inköp af psykiatriska tidskrifter för den psykiatriska kliniken vid Stockholms hospital för sinnessjuka på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 1,260 kronor.

Departementschefens anförande i ämnet till berörda statsrådsprotokoll är af följande lydelse:

»Uti underdånig ansökning den 8 oktober 1908 har professorn i psykiatri vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, öfverläkaren vid Stockholms hospital för sinnessjuka Bror Gadelius anhållit, att Eders Kungl. Maj:t täcktes bevilja ett anslag af 1,260 kronor till inköp för den psykiatriska kliniken vid nämnda hospital räkning af vissa psykiatriska tidskrifter.

Till stöd för denna anhållan har anförts, att saknaden af ett mindre, vetenskapligt bibliotek vid nämnda klinik vore synnerligen kännbar, så mycket mer som anstalten vore belägen rätt långt utanför staden och de i staden befintliga medicinska biblioteken vore ganska ofullständigt försedda

med psykiatrisk litteratur. Det vore förnämligast saknaden af vissa tidskrifter i fullständig serie, som försvårade arbetet för de läkare, hvilka vid kliniken vore sysselsatta med vetenskapligt arbete, och då dessa tidskrifter utgjorde städse behöfliga uppslagsverk, kunde de ej tillfälligt lånas. I hög grad önskvärdt vore det därför, om för klinikkens behof två dylika serier finge inköpas, och ville Gadelius i sådant afseende föreslå band 1—60 af *Allgemeine Zeitschrift für Psychiatrie* samt band 1—30 af *Jahrbücher für Psychiatrie*, betingande ett ungefärligt pris för den förra serien af 900 kronor och för den senare serien af 360 kronor eller sammanlagdt 1,260 kronor. För tidskrifternas fortsättning och vidmakthållande funnes tillgång genom ett i staten för berörda hospital hittills uppfördt mindre årligt anslag för bokinköp.

Karolinska institutets lärarkollegium och kanslern för rikets universitet hafva i afgifna utlåtanden, dagteknade respektive den 8 och den 15 oktober 1908, tillstyrkt nådigt bifall till förevarande ansökning, hvarjämte på grund af nådig remiss medicinalstyrelsen den 11 november 1908 yttrat sig i ärendet och därvid förmäلت sig icke hafva något att erinra mot bifall till ansökningen. Medicinalstyrelsen har härförutom meddelat, att i 1908 års utgiftsstat för Stockholms hospital funnes upptaget ett anslag af 400 kronor till prenumeration å tidningar samt inköp och bindning af böcker, hvilket anslag visserligen hufvudsakligen vore afsedt för anskaffande af tidningar och böcker m. m. åt anstaltens patienter, men dock till en del torde kunna tagas i anspråk för tidskrifternas fortsatta vidmakthållande.

Gadelius har af förekommen anledning till ecklesiastikdepartementet insänt vederbörliga utdrag af utgiftsstaten vid Stockholms hospital för åren 1902 och 1903, utvisande, att hospitalets anslag till inköp och bindning af böcker samt till tidningar utgått med 300 kronor för år 1902 och med 400 kronor för år 1903. Uti en berörda utdrag åtföljande skrift har Gadelius meddelat följande: Anslagsökningen sistnämnda år hade tillkommit på grund af en framställning från öfverläkaren vid hospitalet rörande behovet af tidskriftslitteratur för vetenskapligt ändamål inom ämnet psykiatri. Medicinalstyrelsen hade på i framställningen anförda skäl beviljat den däri äskade förhöjningen från 300 kronor till 400 kronor, hvilket sistnämnda anslagsbelopp sedermera årligen utgått, hvadan anstalten från och med år 1903 disponerat 100 kronor till inköp af vetenskapliga tidskrifter. Prenumeration hade skett å följande tidskrifter: 1) *Monatschrift für Neurologie und Psychiatrie*, 2) *Journal of Mental Science*, 3) *Centralblatt für Neurologie und Psychiatrie*. Som den förstnämnda tidskriften eventuellt vore tillgänglig vid andra medicinska bibliotek i

Stockholm, vore meningen att utbyta densamma mot Allgemeine Zeitschrift für Psychiatrie, därest det i förberörda underdåniga ansökning begärda anslag för inköp af denna tidskrift från dess början beviljades. Såsom i den underdåniga framställningen betonats, vore sistsagda tidskrift för studiet af psykiatrien ett betydelsefullt uppslagsarbete och en ständigt behöflig källa vid vetenskaplig forskning. Samma skäl kunde ock anföras för inköpet af Jahrbücher für Psychiatrie och vore meningen att utbyta Centralblatt für Neurologie und Psychiatrie mot Jahrbücher für Psychiatrie. Centralblatt finnes å medicinska bibliotek i hufvudstaden och vore en väsentligen refererande tidskrift. Det syntes Gadelius af dessa och andra skäl lämpligt att mot afstående af Centralblatt vidmakthålla en anskaffad fullständig serie af Jahrbücher med dess väsentligen åt originalartiklar ägnade utrymme.

Gadelius har slutligen i en till ecklesiastikdepartementet insänd promemoria meddelat, att enligt vederbörliga räkningar de för den psykiatriska kliniken vid Stockholms hospital under åren 1903—1907 inköpta vetenskapliga tidskrifterna dragit en kostnad af i medeltal 96 kronor 60 öre för år, samt att, om för vidmakthållande af två psykiatriska tidskriftsserier ett utbyte af tidskrifter komme att ske, den af medicinalstyrelsen beviljade höjningen i anslaget för bokinköp m. m. vore tillräcklig för dessa tidskriftsseriens fortsatta anskaffande.»

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot förslaget, får hemställa,

att Riksdagen må för inköp af psykiatriska tidskrifter för den psykiatriska kliniken vid Stockholms hospital för sinnessjuka på extra stat för år 1910 bevilja ett anslag af 1,260 kronor.

Stockholm den 20 april 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
